

ChristenUnie

Nunspeet

Samen het verschil maken

**Verkiezingsprogramma
2014 - 2018**

Inhoudsopgave:

Inleiding	3.
1.0 Betrouwbare overheid	4.
1.1 De gemeente, dat zijn wij samen	5.
1.2 Veiligheid	7.
1.3 Financiën	9.
2.0 Gezonde samenleving	10.
2.1 Samen zorgen	11.
2.2 Werk en inkomen	15.
2.3 Onderwijs	18.
2.4 Cultuur, sport en recreatie	20.
3.0 Duurzaam werken, wonen, leven	22.
3.1 Economie en landbouw	22.
3.2 Goed wonen en werken	25.
3.3 Mobiliteit	27.
3.4 Energie, klimaat en milieu	29.

INLEIDING

ChristenUnie, partij van de samenleving

Deze verkiezingen gaan over mensen. Over onze ouders, onze kinderen, onze bureaus, de leerkrachten op de school om de hoek, de wijkverpleegkundigen, onze werkgevers en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven.

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Wij geloven dat mensen meer zijn dan alleen maar consumenten. Het gaat in het leven om veel meer dan geld en bezittingen. Mensen willen niet alleen maar een betaalbaar huis, maar verlangen ook naar geborgenheid en veiligheid en vaak ook naar een zinvol leven. We willen niet alleen een overheid die op het geld let, maar ook een samenleving waarin we ruimte krijgen, gehoord worden en waarin zwakkeren beschermd worden. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar, zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons inspireren door de Bijbel. Ook in de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven, maar ook over de overheid. De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft voor de toekomst en die oog heeft voor de zwakken. God nodigt ons uit om in navolging van Jezus Christus die compassie handen en voeten te geven.

Dat motiveert ons om ons in te zetten en om verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving. Wij geloven dat God dit van ons wil: *recht doen, trouw zijn, en nederig de weg gaan die God van ons vraagt* (Micha 6:8).

De kracht van de samenleving

De ChristenUnie gelooft in de kracht van de samenleving, in zorg voor elkaar, in een cruciale rol voor gezinnen, in een dienstbare overheid, in godsdienstvrijheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met de schepping.

De samenleving wordt in de eerste plaats gevormd door burgers zelf - in verbanden als gezinnen, verenigingen en geloofsgemeenschappen - en ook door (maatschappelijke) organisaties, scholen en bedrijven. God heeft ons aan elkaar gegeven. Samen nemen we verantwoordelijkheid, gaan verplichtingen aan en maken de samenleving leefbaar. Wij geloven dat mensen tot bloei komen wanneer ze echt samen leven, zich verantwoordelijk voelen voor zichzelf, voor elkaar en voor hun omgeving en ze dat actief handen en voeten geven. Wij gaan bij de inrichting van de samenleving niet uit van regels en bureaucratie maar van mensen en hun mogelijkheden. Zij bepalen de kracht van de samenleving.

Samen het verschil maken

Tallose mensen zijn actief in de samenleving, zoals in vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen, kerken, welzijnswerk, cultuur, wijken en dorpen.

Onbetaalde arbeid en vrijwilligerswerk zijn de smeerolie van de samenleving. Dat verdient respect, maar ook erkenning. Zonder vrijwilligers is er voor veel sociale verbanden geen toekomst. De ChristenUnie is partner van die mensen, die vrijwilligers. De ChristenUnie is een partner van de samenleving. Samen willen wij het verschil maken.

De ChristenUnie maakt ruim baan voor de samenleving. De ChristenUnie is een partij van christenen voor alle mensen. Wij willen iets doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Nunspeet.

Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

1.0 BETROUWBARE OVERHEID

Bij de ChristenUnie staan niet de overheid of de markt centraal, maar de samenleving en de mensen daarin. De ChristenUnie wil investeren in de kracht van de samenleving. De ontwikkeling moet zijn: minder overheid, meer samenleving.

Wij verwachten niet alles van de overheid, maar ook niet van de markt. Wij zien overheid en samenleving als partners. De overheid stimuleert en ondersteunt mensen om hun eigen kracht, of samenredzaamheid, in te zetten. De gemeente heeft als belangrijke taak de kracht die al aanwezig is in de samenleving te versterken. Als het aan de ChristenUnie ligt gooit de overheid niet zomaar verantwoordelijkheden 'over de schutting'. Wij staan voor een overheid die naast mensen staat, die stimuleert en ondersteunt. Dat vraagt om maatwerk: de één heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En als mensen het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, dan biedt de overheid een vangnet.

De samenleving wordt steeds mondiger en meer autonoom en vraagt daarin een andere opstelling van de overheid. Er worden door deze mondige samenleving hoge eisen gesteld aan het overheidshandelen, met name aan de transparantie van de overheid. De ChristenUnie staat voor een overheid die betrouwbaar, transparant en herkenbaar is en die daarmee het vertrouwen van de burger waard is. De ChristenUnie gaat voor een benaderbare overheid. Dat betekent vooral ook goede communicatie, van social media tot de balie.

De ChristenUnie wil werken aan een klantvriendelijke, begrijpelijke overheid, die zaken niet onnodig ingewikkeld maakt maar, waar mogelijk, zelfs eenvoudiger.

Als goed rentmeester gaat de overheid sober en doelmatig met het aan haar toevertrouwde belastinggeld om.

1.1 De gemeente, dat zijn wij samen

Waar staat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie beschouwt de gemeente als 'de eerste overheid'. De gemeente is in veel gevallen het eerste of meest nabije en concrete contact van een burger met de overheid.

De ChristenUnie gaat er vanuit dat burgers zich niet primair opstellen als klant of rechthebbende, maar dat ze verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken.

De overheid moet een open houding hebben richting initiatieven van burgers, vooral als die het algemeen belang op het oog hebben, zoals op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Hierin past een overheid die meedenkt en faciliteert.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Overheid en burger

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en afvalinzameling. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij nog steeds zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving (burgers, bedrijven, organisaties, kerken, scholen enzovoort).

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op een coöperatieve houding. Het innemen van standpunten in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die o.a. zijn vastgelegd in het programma.

Dorpen als lokale gemeenschap

De ChristenUnie Nunspeet waardeert iedere kern als lokale gemeenschap en hecht aan het eigene van de lokale gemeenschappen. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van dorpen te betrekken bij zaken die hen raken. Wil de gemeente de afstand naar de kern klein houden, dan is inzet van contactambtenaren met voldoende mandaat een mogelijkheid. Deze ambtenaren vormen de schakel tussen de vele afdelingen binnen het gemeentelijk apparaat en de belangenvertegenwoordigende mensen in de kern. Tegelijk mag van alle ambtenaren worden verwacht dat zij burgergericht opereren (zonder daarbij het grotere belang uit het oog te verliezen).

De ChristenUnie wil dorpen meer eigen verantwoordelijkheid geven, ondersteund met eigen budgetten. De kracht van de kern is daarbij uitgangspunt. Dorps- en wijkverenigingen krijgen onder voorwaarden financiële middelen om hun belangenvertegenwoordigende rol te kunnen vervullen. Voor een degelijk kernenbeleid is het noodzakelijk beleidsvrijheid te creëren om kleine projecten slagvaardig te kunnen aanpakken.

CU wil verspilling tegengaan

We moeten helaas constateren dat er, achteraf gezien, wel eens verkeerde beslissingen zijn genomen, die verspilling zijn van energie en geld. De ChristenUnie wil verspilling met kracht tegengaan. Dat betekent enerzijds weloverwogen beslissingen vooraf. Maar tevens ook dat, achteraf gezien, ongelukkige keuzes toegegeven en hersteld moeten worden.

Participatie

De overheid moet niet alles alleen of zelf willen doen. Sterker nog, de overheid moet niet overal bij betrokken willen zijn. Wij spreken daarom liever van overheidsparticipatie dan van burgerparticipatie, al was het alleen maar om bij de overheid een kanteling in denken teweeg te brengen. Een nieuwe manier van samenwerken is extra hard nodig nu er zoveel nieuwe taken op de gemeente afkomen (*zie ook paragrafen over zorg en welzijn*).

Als de overheid wél een belangrijke rol heeft in een proces, dan wil de ChristenUnie dat de gemeente burgers, bedrijven, belangenbehartigers en andere betrokkenen zo vroeg, veel en vaak als mogelijk betreft bij de vorming en uitvoering van dat beleid. Dat is een voorwaarde voor draagvlak en vruchtbare samenwerking. De gemeente – zowel college als raad – ontwikkelt uitgebreid beleid voor participatie met duidelijke rollen, procedures en wederzijdse verwachtingen.

Als er initiatieven, taken, verantwoordelijkheden en middelen kunnen worden overgedragen aan burgers en maatschappelijke instellingen, dan begeleidt en ondersteunt de gemeente dit proces. Het gaat er uiteindelijk om dat gezamenlijke doelstellingen op de beste manier bereikt worden. Een voorbeeld hiervan is het overdragen van de zorg voor het openbare groen aan een buurt.

Decentralisaties

De komende jaren wordt een flink aantal taken van de rijksoverheid en provincie overgebracht (gedecentraliseerd) naar de gemeente: onderdelen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten gaan naar de Wmo, de Jeugdzorg gaat van provincies naar gemeenten en met de Participatiewet komt o.a. de sociale werkvoorziening bij de gemeenten. Ook bij het passend onderwijs vindt een stelselwijziging plaats waardoor gemeenten een grotere rol krijgen in de ondersteuning van leerlingen met extra zorgbehoeften. Deze ingezette decentralisaties en transformaties vereisen een zorgvuldige aanpak. Hoewel het decentraliseren van taken naar gemeenten past bij de visie van de ChristenUnie, wordt het uitvoeren van de op handen zijnde decentralisaties een zware opgave. De zorg voor de zwakke blijft daarbij voor ons voorop staan. Zorgvuldigheid en zorgzaamheid zijn cruciaal. Het gaat om grote operaties, die gepaard gaan met forse bezuinigingen. Het is belangrijk om de (financiële) effecten van de stapeling van decentralisaties voor mensen die hier mee te maken hebben goed in beeld te hebben.

Gemeentelijke herindeling en samenwerking

Uitgangspunt voor de ChristenUnie is dat Nunspeet een zelfstandige gemeente blijft, waarbij de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet zijn en blijven. Als deze bestuurskracht tekort schiet, is de gemeenteraad de eerstverantwoordelijke om te gaan zoeken naar versterking van deze bestuurskracht. De ChristenUnie kiest daarbij niet op voorhand voor fusie of samenwerken.

De ChristenUnie wil minder bestuurlijke drukte. Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (WGR) of strategische allianties moeten worden ingeperkt tot een minimum.

Concrete voorstellen

- Keuzes voor schaalvergroting worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid.
- Meer algemene regels in plaats van gedetailleerde vergunningen. Om regeldruk te verminderen, worden vergunningstelsels waar mogelijk omgezet in algemene regels. Wie een loopje neemt met de regels wordt aangepakt. Wie zich daar keurig aan houdt, krijgt minder controle.
- De gemeenteraad moet worden ondersteund door een onafhankelijke griffie,

1.2 Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

De overheid heeft als enige de zwaarmacht. Daar gaat zij zorgvuldig en terughoudend mee om. De overheid is zich er steeds van bewust dat zij een verantwoordelijkheid heeft om de zwakken te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Tegelijk houdt zij ook oog voor de eigen verantwoordelijkheid van mensen (denk bijvoorbeeld aan inbraakpreventie).

Betrokkenheid van inwoners en organisaties uit de buurt is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan. Bij de aanpak kunnen verschillende buurten om een verschillende aanpak vragen. Bij het werken aan veiligheid en leefbaarheid heeft iedereen een rol. Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school kunnen gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Ook bij de aanpak van problemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve aanpak van daders.

De gemeente stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. In een veiligheidsplan worden na te streven doelen en verantwoordelijkheden beschreven van de organisaties die in samenwerking een rol spelen voor veiligheid. Partners in preventie en aanpak zijn behalve gemeente en politie onder andere welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs, verslavingszorg en gezondheidszorg. Inzet van politie en andere hulpverleners bij grote evenementen kan niet langer volledig voor rekening komen van de gemeenschap en ten koste gaan van de beschikbaarheid van de politie voor het reguliere werk.

Burgers worden actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Burgers vormen ook de ogen en oren van de politie. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

Als het om veiligheid gaat, krijgt de burgemeester steeds meer wettelijke bevoegdheden om op te treden tegen geweld en overlast. Er moet genoeg menskracht beschikbaar zijn om deze wetten en regels goed te kunnen handhaven.

Drugs en drank

De ChristenUnie wil het gebruik van drugs en alcohol op straat actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Hier hoort ook een 0-optie van coffeeshops bij. Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden verboden.

De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen. Per 1 januari 2013 geldt de nieuwe Drank- en Horecawet, waarbij de handhavingstaken zijn overgedragen aan de gemeente. Dit vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. De gemeenteraad moet in deze beginperiode dit dossier kritisch volgen. Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen.

Prostitutie

Prostitutie is menonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. De ChristenUnie is tegenstander van prostitutie en mensenhandel. Alle mogelijkheden om dit tegen te gaan, moet de gemeente benutten. Goede voorlichting en preventie op de scholen is belangrijk, met extra aandacht voor voorlichting over loverboys.

Concrete voorstellen

- Bij het opstellen van het integraal veiligheidsplan en de daaruit voortvloeiende prioriteiten voor inzet van politie en andere organisaties worden de resultaten van veiligheidsonderzoeken en de bevindingen van wijkbewoners meegenomen.
- De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van de wijkagent, ook in het licht van het wijkgericht werken.
- De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst. Dus: tijdige inbreng voor de besluiten die voor de regionale brandweer worden genomen met het oog op goede en betaalbare brandweezorg. En blijvende aandacht voor de rol van vrijwilligers.
- Er komt een ketenbeleid waardoor toezicht en handhaving mogelijk wordt en uitwassen worden voorkomen.
- De burgemeester stimuleert lage drempels voor het doen van aangifte en goede terugkoppeling door de politie.
- De kosten van vandalisme worden verhaald op de daders. De gemeente publiceert regelmatig de resultaten hiervan en de omvang van de schade ten gevolge van vandalisme door middel van een 'vandalismemeter'.
- Wij willen de sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen versterken. Daartoe faciliteren wij wijkplatforms, verenigingsleven en buurtinitiatieven en geven wij de samenleving een rol in de zorg voor veiligheid in de wijk.
- De ChristenUnie wil het vestigen van casino's/gokhallen voorkomen.
- De ChristenUnie wil een actief handhavingsbeleid, waarbij het opleggen van bestuurlijke boetes niet wordt geschuwd.
- Wij betrekken inwoners bij veiligheid en zetten in op burgernet en sms alert.
- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet en werkt aan preventie (de modelverordening van STAP maken wij daarbij leidend).

1.3 Financiën

Waar staat de ChristenUnie voor?

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen.

Gemeenten worden geconfronteerd met enerzijds een drastische uitbreiding van het takenpakket, anderzijds met een ingrijpende bezuinigingsoperatie. Daarnaast zorgen de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) en het zogenaamde schatkistbankieren ervoor dat de gemeentelijke beleidsvrijheid ten aanzien van het doen van investeringen begrensd wordt. De verschillende maatregelen leggen samen een grote druk op het financieel beleid. Meer dan ooit moet de gemeentelijke overheid zich ervan bewust zijn dat de middelen worden opgebracht door de hele samenleving. Alle burgers betalen mee, hetzij via de afdracht van de rijksoverheid, hetzij via de OZB (Onroerende Zaak Belasting).

De rijksoverheid draagt met een aantal zorg- en welzijnstaken weliswaar ook het budget over, maar heeft daarop een aanzienlijke korting toegepast. En door de ontwikkelingen op de woningmarkt staan ook de inkomsten uit de OZB onder druk. Dat geldt al evenzeer voor de opbrengsten uit grondverkoop.

Gemeenten moeten daarom de tering naar de nering zetten. Niet alleen door op alle begrotingshoofdstukken te korten door middel van de kaasschaafmethode, maar vooral ook door duidelijk keuzes te maken en prioriteiten te stellen.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bezuinigen is kiezen

Het inzichtelijk maken van de Begroting en de Jaarrekening is een continu proces. Hierdoor moet steeds meer helder worden welke prestaties met de beschikbare financiën zijn gerealiseerd. De ChristenUnie werkt mee aan bezuinigingen, maar stelt wel een paar grenzen:

- De posten die rechtstreeks te maken hebben met het lenigen van de nood van individuele burgers moeten zoveel mogelijk buiten schot blijven.
- Als het gaat om kerntaken van de overheid, zoals veiligheid, is terughoudendheid bij het terugbrengen van het budget op zijn plaats.

Het spreekt voor ons vanzelf dat vooral bespaard kan worden op projecten die voor de samenleving niet van direct belang zijn of waarvoor de overheid geen primaire verantwoordelijkheid heeft. Wat wij zoveel mogelijk willen beperken:

- Het uitvoeren van 'prestigeprojecten'.
- De subsidiëring van organisaties en activiteiten die ook met privaat geld kunnen worden bekostigd.
- Het langdurig financieel steunen van noodlijdende sport- en andere verenigingen.
- Het inhuren van externe adviesbureaus, projectmanagers e.d.

Bij alle projecten moet kritisch gekeken worden of en hoe er kan worden versoberd. De gemeente als ambtelijke organisatie blijft werken aan een efficiënte organisatie.

Wij streven ernaar om de OZB onder het regionaal en landelijk gemiddelde te houden.

2.0 GEZONDE SAMENLEVING

Wij gaan voor een gezonde samenleving, die oog en zorg heeft voor mensen in kwetsbare situaties. Mensen dragen verantwoordelijkheid voor elkaar, in gezinsverband, in families en in de buurt. Het gezin is de hoeksteen van de samenleving en informele netwerken zijn het cement van de samenleving.

Op het gebied van zorg liggen er de komende jaren enorme uitdagingen voor gemeenten. De taken op het gebied van zorg worden vergroot. Dit zal veel gaan vragen van de lokale overheid, maar ook van de lokale samenleving.

2.1 Samen zorgen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Decentralisaties en transities

Op het gebied van zorg en welzijn verandert er de komende jaren erg veel, zowel voor de gemeente als ook voor burgers en organisaties. Veel zorgtaken die voorheen via het Rijk of de provincie werden geregeld, komen nu onder verantwoordelijkheid van de gemeente, meestal gecombineerd met een fikse bezuiniging vanuit het Rijk op de bijbehorende budgetten. Burgers worden geconfronteerd met het feit dat zij niet meer automatisch recht hebben op voorzieningen, maar dat vooral gekeken wordt wat men zelf kan, al dan niet met behulp van het eigen netwerk.

De ChristenUnie is bereid mee te werken aan deze decentralisaties van taken naar gemeenten en aan de transformatie van overheidszorg naar meer zelfredzaamheid en samenredzaamheid, maar niet zonder kritisch te zijn op de manier waarop dit plaatsvindt.

Wij ondersteunen de gedachte dat niet alles door de overheid geregeld kan en moet worden. Zorg moet dichterbij de mensen, informeler, integraler en met meer maatwerk.

De ChristenUnie ondersteunt de ontwikkeling dat gemeenten meer verantwoordelijk worden voor het organiseren van goede zorg. De lokale overheid kan het beste zorgvragen samenbrengen met andere voorzieningen, zoals thuiszorg, vervoer, onderwijs of woonzorgcomplexen en levensloopbestendige woningen. Zo kan met behoud van kwaliteit met minder geld meer zorg aan meer mensen worden verleend.

Het is belangrijk om de decentralisaties in samenhang te zien. Vaak hebben mensen meerdere problemen. Des te meer een reden om maatwerk te leveren, uitgaande van de persoon en zijn/haar situatie en omgeving. Doel is dat iedereen naar vermogen kan meedoen in en aan de samenleving. Daarbij zal de gemeente vooral een stimulerende en faciliterende rol spelen en een vangnet bieden voor hen die het zelf niet redden.

Jeugdzorg

In de komende periode worden taken op het gebied van de jeugdzorg overgeheveld van de provincie naar de gemeente. Deze decentralisatie gaat gepaard met een forse bezuiniging op het oorspronkelijke budget.

Er bestaat een gevaar dat de transitie zich vooral zal richten op het verschuiven van bestuurlijke verantwoordelijkheid, maar het moet om de inhoud gaan. De zorg moet dichterbij het kind en in betere samenhang met zijn/haar omgeving worden geregeld en uithuisplaatsingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. De continuïteit van deze zorg moet gewaarborgd blijven en het aanbod moet vernieuwd en verbeterd worden.

De ChristenUnie ziet erop toe dat identiteitsgebonden jeugdzorg ook deel uitmaakt van het pallet van aanbieders waaruit gekozen kan worden.

Om een samenhangende en integrale visie op de preventie van problemen en het begeleiden van kinderen en jongeren naar zorg, hulpverlening en werk te garanderen, wordt de decentralisatie van de jeugdzorg gekoppeld aan de andere taken die vanuit het Rijk naar de gemeenten worden overgeheveld: de decentralisatie van de AWBZ en de Participatiewet. Dit biedt ook de kans om de jeugdzorg op een soepele manier te laten overgaan in volwassenenzorg.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Eigen verantwoordelijkheid, eigen kracht

De ChristenUnie zet in op de eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers. De realiteit gebiedt te zeggen dat niet alles door eigen inzet en met behulp van vrijwilligers kan worden opgelost. De gemeente investeert daarom vooral in het versterken van de eigen

kracht van mensen en hun sociale netwerk (familie, vrienden, burens etc.). Naast de taak van regisseur zal de gemeente zich ook een schild voor de zwakkeren moeten blijven tonen. Vóór alles is inzet op preventie van groot belang. Voorkomen is beter dan genezen. Dit voorkomt niet alleen hoge kosten maar zeker ook onnodig leed voor alle betrokkenen. Elk mens is door God geschapen en te kostbaar om aan zijn of haar lot overgelaten te worden.

We moeten ook eerlijk onder ogen zien dat onze samenleving niet altijd zo samenhangend en zorgzaam is als beleidsmakers graag zouden willen. Bij Wmo en jeugdzorg kan niet zomaar uitgegaan worden van de eigen kracht en/of zorgzaamheid van de buurt of de familie. Het vraagt om extra inspanning, extra opleiding en een andere houding van gemeenten en professionals om die kracht aan te boren en de regie uit handen te geven. Er mag geen tweedeling ontstaan tussen mensen die wel en die niet kunnen meekomen. Toegang tot zaken als administratieve ondersteuning, schuldhulpverlening, voedselbank en rechtsbijstand moet voor een ieder die dat nodig heeft binnen bereik blijven.

Wmo

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat een ondersteuningsvraag levensbreed wordt bekeken en dat daarbij ook de naaste omgeving van de hulpvrager in beeld wordt gebracht én betrokken wordt. Eén toegangspunt voor welzijn, zorg, opvoedondersteuning en waar mogelijk ook werk en inkomen is daarbij het ideaal.

De ChristenUnie zet in op het ondersteunen van mantelzorgers en het versterken van informele (wijk)netwerken. Professionals ondersteunen vrijwilligers in plaats van andersom.

Juist in deze tijd liggen er ook voor kerken enorme kansen om zichtbaar te zijn in de samenleving, buiten de kerkmuren. De ChristenUnie gaat hierover graag het gesprek aan.

De ChristenUnie wil dat burgers die ondersteuning vanuit de Wmo krijgen de mogelijkheid hebben om te kiezen voor een PGB (persoonsgebonden budget) en zelf hun ondersteuning kunnen inkopen. Dit kan burgers beter in staat stellen eigen regie te voeren (bijvoorbeeld een vouchersysteem voor de inkoop van dagbesteding) en vooral om te kunnen kiezen voor zorgverlening vanuit een identiteit die bij hen past. Misbruik van PGB moet tegengegaan worden.

Nu er steeds meer taken overgeheveld worden naar vrijwilligersorganisaties, dienen deze hiertoe blijvend ondersteund te worden. Welzijnsorganisaties moeten blijvend in staat worden gesteld de taken die zij doen voort te kunnen zetten en nieuwe aandachtsgebieden professioneel te ondersteunen.

De ChristenUnie wil dat er, naast het gemeenteloket, minimaal één ontmoetingspunt per kern komt, waar met name oudere burgers terecht kunnen om advies in te winnen of om hulp te krijgen. Dit ontmoetingspunt kan gecombineerd worden met centra waar nu reeds activiteiten zijn en waar al veel ouderen samenkomen, zoals het Venster, SWON en de Oranjehof.

Woonzorgzones

De ChristenUnie pleit voor doorgaand overleg met zorgaanbieders (al dan niet in gezamenlijk verband) om de bestaande faciliteiten van de woonzorgzones in Nunspeet (locatie De Bunterhoek, locatie Secr. van Marleplantsoen, locatie De Veluwe Heuvel, locatie De Wheme) verder te verbeteren. De ChristenUnie bepleit een positief meedenken met (zorg)aanbieders bij het ontwikkelen van nieuw aanbod voor seniorenhuisvesting.

Zorg aan huis en dagbesteding

Steeds meer mensen met een zware zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Dit betekent onder meer een grote focus op het geschikt maken van voldoende woningen voor ouderen en gehandicapten. Daarover moeten afspraken gemaakt worden met woningcorporaties, o.a. over investeringen op het gebied van domotica (huisautomatisering). De ChristenUnie vindt het belangrijk dat daarbij ook aandacht is voor het houden van sociale contacten en het tegengaan van vereenzaming.

Mensen met een beperking moeten mee kunnen blijven doen aan de samenleving. De ChristenUnie vindt dat een passende dagbesteding daar een voorwaarde voor is.

Eigen bijdrage en hergebruik

Om de ondersteuning in het sociale domein betaalbaar te houden, kan voor bepaalde voorzieningen een eigen bijdrage gevraagd worden. De ChristenUnie vindt dat een eigen bijdrage voor diensten die door of namens de gemeenten worden verricht, niet ten koste mag gaan van de bereikbaarheid of het vermijden van de hulp.

Versterken eerstelijns zorg

In het belang van het kind en om te voorkomen dat er onnodig wordt doorverwezen, zet de gemeente in op tijdige signalering en wordt het gebruik van laagdrempelige hulpverlening gestimuleerd. Daarvoor is nodig dat deze vormen van zorg dicht bij de mensen worden georganiseerd (wijk, school, consultatiebureaus). Daarnaast is het belangrijk dat de sportclubs en andere amateurverenigingen toegankelijk zijn voor alle kinderen en, voor zover mogelijk, een rol spelen in het vroegtijdig signaleren van mogelijke problemen.

Intramurale zorgplaatsen in Nunspeet

De laatste onderzoeken ten aanzien van gewenste (intramurale) zorgplaatsen (verzorging en verpleging) zijn sterk verouderd. De ChristenUnie pleit voor een onderzoek ten aanzien van het aantal aangeboden intramurale zorgplaatsen in Nunspeet en de verwachte ontwikkelingen in de toekomst. Welke gevolgen heeft de nieuwe AWBZ voor de bezetting van de tehuizen in Nunspeet. De ChristenUnie stimuleert optimale voorzieningen binnen haar gemeentegrenzen. Dit voor zowel alleengaanden als echtparen.

Versterken van de eigen kracht

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders zoveel mogelijk worden ondersteund, zonder dat alle hulp direct door anderen wordt overgenomen. Daarom wordt met behulp van het sociale netwerk eerst een plan van aanpak opgesteld, waarbij de eigen kracht van het gezin zoveel mogelijk wordt versterkt (eigen kracht conferenties). Dat vraagt van de professional een meer coachende houding. Er wordt gewerkt met één gezin, één plan, één regisseur.

Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) ontwikkelt zich steeds meer door naar het frontoffice van de Jeugdzorg. Dat vraagt van het centrum een strakke aansturing onder regie van de gemeente, waarbij generalisten binnen een zogenaamd basisteam, zoveel mogelijk de nodige zorg bieden en indien nodig, tijdig doorverwijzen naar de juiste tweedelijns zorg.

Verbinding met onderwijs

Kinderen en jongeren zijn een groot deel van de week op school aanwezig. De school vormt daarom informeel, maar ook formeel een belangrijke schakel tussen de ouders, de jongeren en zorgaanbieders. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente niet alleen zorg draagt voor het weghalen van schotten en drempels tussen de verschillende vormen van zorg en/of zorgaanbieders, maar ook voor een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg. Zeker binnen het passend onderwijs is dit van belang.

Ruimte voor zorg met eigen identiteit

De ChristenUnie hecht aan de keuzevrijheid van ouders en zorgvragers om zorg te verkrijgen die past bij hun situatie en levensovertuiging. De gemeente zal moeten garanderen dat toegang tot zorg vanuit elke identiteit mogelijk blijft.

Volksgezondheid

Voor het welzijn van burgers en om te voorkomen dat burgers uiteindelijk een beroep moeten doen op dure vormen van zorg is het van belang dat de gemeenten een proactieve opstelling hebben als het gaat om het lokale gezondheidsbeleid. Daarom moet de gemeente zorgen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst met deskundigen op het terrein van sociale geneeskunde, epidemiologie, sociale verpleegkunde, gezondheidsbevordering en gedragswetenschappen.

Jeugdgezondheidszorg

In het kader van preventief gezondheidsbeleid en het zo vroegtijdig mogelijk signaleren van problemen is een goede en effectieve opzet van de jeugdgezondheidszorg van groot belang. Daarbij is het belangrijk dat consultatiebureaus en schoolartsen zich niet alleen richten op de fysieke gezondheid van de jeugd, maar ook de sociale omgeving van het kind of de jongere kennen. De ChristenUnie vindt het daarom belangrijk dat de jeugdgezondheidszorg naadloos verbonden is met het Centrum voor Jeugd & Gezin. Daar waar hulp bij de opvoeding en/of extra ondersteuning nodig is, wordt allereerst bekeken in hoeverre de 'eigen omgeving' hierin een rol kan spelen. Ter voorkoming van gezondheidsproblemen en voor het welzijn van de jeugd is het sportbeleid dusdanig opgezet dat ieder kind binnen de gemeente de mogelijkheid heeft om wekelijks te sporten (*verderop meer over sport*).

Verslavingen

Verslaving aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken wordt gezien als bedreiging voor de volksgezondheid en het algemeen welzijn. De gemeente gaat dit tegen door het nemen van preventieve maatregelen en actieve bestrijding. Naast sportverenigingen kunnen ook kerken en andere maatschappelijke instellingen een rol spelen in bewustwording en het voorkomen van gezondheidsproblemen als gevolg van een ongezonde levensstijl. Zo moet er gekeken worden hoe alcoholgebruik in sportkantine teruggedrongen kan worden.

Bemoeizorg

De gemeentelijke gezondheidsdienst en de GGZ-instellingen (geestelijke gezondheidszorg) die lokaal actief zijn, werken nauw samen als het gaat om zorg voor mensen die de stap naar de reguliere hulpverlening niet kunnen of willen maken, de zogenaamde zorgmijders.

Asiel en inburgering

Asielzoekers die in onze gemeente wonen, doen een beroep op gemeentelijke voorzieningen. De gemeente zet zich ervoor in dat er geen asielzoekers tussen wal en schip belanden en op straat terecht komen, met allerlei maatschappelijke problemen als gevolg.

Concrete voorstellen

- De gemeente maakt concrete plannen tegen vereenzaming van ouderen, langdurig werklozen en andere risicogroepen.
- Voor een succesvolle transitie in de zorg investeert de gemeente in training van ambtenaren, professionals en vrijwilligers.
- De gemeente werkt aan laagdrempelige, eenduidige loketten voor zoveel mogelijk vormen van zorg.
- Er is speciaal beleid en ondersteuning voor mantelzorgers.
- De gemeente investeert in contacten en samenwerking met kerken.

- De gemeente maakt effectief gebruik van de oren en ogen, kennis en kunde van professionals voor het signaleren van ondersteuningsbehoeften.
- De gemeente werkt samen met woningcorporaties om voldoende woningen geschikt te maken voor het zo lang mogelijk thuis wonen van ouderen en gehandicapten.
- De gemeente heeft een goed systeem voor het inschakelen van 'eigen kracht conferenties'.
- Alcoholgebruik in sportkantines en andere gelegenheden wordt teruggedrongen.
- Happy hours in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken door supermarkten worden via convenanten aan banden gelegd.

2.2 Werk en inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ons uitgangspunt is dat ieder mens de verantwoordelijkheid heeft om in zijn/haar eigen levensonderhoud te voorzien. Soms lukt dat (tijdelijk) niet. Wij vinden dat niemand aan zijn/haar lot mag worden overgelaten. Zowel van overheid als samenleving wordt extra zorg en aandacht gevraagd voor de (tijdelijk) kwetsbare burgers.

Ook de gemeente heeft een taak als het gaat om het bevorderen van de lokale en regionale werkgelegenheid.

Er zijn veel mensen die graag iets voor de maatschappij willen betekenen en graag iets willen doen, het liefst in hun directe woonomgeving.

Daarnaast is er veel behoefte aan mensen die zich voor anderen willen inzetten. Toch lukt het moeilijk om vraag en aanbod bij elkaar te brengen.

De ChristenUnie ziet meedoen als een kans en een uitdaging. Meedoen moet gestimuleerd worden en waar mogelijk worden beloond. Mensen die nog niet meedoen moeten in eerste instantie worden uitgedaagd om mee te doen en als dat niet lukt mag pas een verplichting tot meedoen worden opgelegd.

Het beleid moet erop worden gericht om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen zich te kunnen inzetten voor de samenleving.

Het is daarom nodig dat de gemeente en maatschappelijke partners samen de behoefte inventariseren en afspreken hoe vraag en aanbod bij elkaar kunnen worden gebracht.

Inzet van mensen in het kader van maatschappelijke activering (*=inzet / dienstbetoon*) kan daarbij een eerste instrument zijn.

De ChristenUnie zet zich in voor een samenleving waarin

- iedereen kan meedoen op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij zijn/haar talenten.
- het voor gemeenten, bedrijven en andere organisaties en instellingen vanzelfsprekend is dat ook mensen met beperkingen de mogelijkheid wordt geboden hun talenten in te zetten en die dit ook laten zien door deze mensen in dienst te nemen, bijvoorbeeld door hen een leerwerkstage aan te bieden.
- mensen die geen kans hebben op regulier werk toch kunnen meedoen.
- vrijwilligerswerk een belangrijke plaats inneemt.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bij bezuinigingen kiest de ChristenUnie in eerste instantie niet voor het verminderen of bemoeilijken van het gebruik van voorzieningen, maar om samen met de maatschappelijke partners te onderzoeken of de bezuiniging ook kan worden bereikt door een andere verdeling van verantwoordelijkheden, taken en middelen tussen de gemeente en de maatschappelijke partners. Zo kunnen bij schuldhelpverlening bepaalde taken in de voorbereiding of de nazorg worden uitgevoerd door (vrijwilligers van) maatschappelijke partners, zodat de professionals die werkzaam zijn binnen de gemeentelijke schuldhelpverlening zich kunnen richten op de meer ingewikkelde taken en onderwerpen.

Wij vinden dat voor het verkrijgen van een uitkering een tegenprestatie gevraagd mag worden. De gemeente mag een beroep doen op de inzet van degenen die een uitkering ontvangen. Zij kan activiteiten aanwijzen/aanbieden als leer- en/of werkervaringsplaats of als mogelijkheid voor maatschappelijke activering. Wel moet hierbij zoveel mogelijk worden voorkomen dat dit ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen. Het moeten aanvullende

taken zijn. Mensen moeten daarbij wel keuzemogelijkheden hebben en ook zelf met voorstellen kunnen komen.

De ChristenUnie wil nadrukkelijk oog hebben voor de positie van ZZP'ers (Zelfstandigen Zonder Personeel). Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn. Ook binnen de overheid moet men meer en meer rekening houden met vraagstukken die hiermee samenhangen. Hierbij denken wij aan invulling van aanbestedingscontracten, mogelijkheden binnen bestemmingsplannen, eisen omtrent uitkeringen en aanvullingen hierop door eigen arbeid, etc.

Werken en participeren

De ChristenUnie stelt voor:

- Van iedereen die financieel afhankelijk is van de gemeente worden de (gewijzigde) capaciteiten en beperkingen en ontwikkelingen daarin objectief en zorgvuldig bepaald en vastgelegd, bijvoorbeeld in een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om meer mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. De gemeente moet daarin zelf het goede voorbeeld geven.
- Bedrijven en organisaties worden uitgedaagd om de verantwoordelijkheid te nemen voor re-integratietrajecten. Daarbij moet wel bewaakt worden dat de trajecten een aantoonbaar positief effect hebben op (de kansen van) plaatsing in een functie op de arbeidsmarkt.
- Misbruik van re-integratiesubsidies moet krachtig bestreden worden.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om leer- en/of werkervaringsplaatsen en/of plaatsen voor maatschappelijke activering beschikbaar te stellen.
- We zadelen werkgevers niet op met (administratieve) rompslomp. Bijvoorbeeld: door te werken met detachering kunnen bij het plaatsen van mensen met een beperking administratieve lasten verminderd worden.
- Bedrijven moeten gestimuleerd en beloond worden om sociaal verantwoord te ondernemen.
- Trajecten voor (re-)integratie van werkzoekenden moeten gericht zijn op het realiseren van een structurele oplossing.
- Mensen die in een re-integratietraject zitten, moet, zodra het desbetreffende werk beëindigd is, zo snel mogelijk nieuw werk worden aangeboden;
- Iedereen die bij een regulier bedrijf kan werken, moet zich daarvoor ook daadwerkelijk beschikbaar stellen.

De mate waarin bedrijven en organisaties arbeidsgehandicapten in dienst nemen, bepaalt de noodzaak om als (samenwerkingsverband van) gemeenten zelf te zorgen voor beschut werk. Hoe het in de nieuwe Participatiewet en uiteindelijk lokaal of regionaal ook geregeld gaat worden, ons uitgangspunt is dat mensen die een beschutte werkplek nodig hebben, die ook moeten kunnen krijgen.

Concrete voorstellen

- Probleemsituaties moeten zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en adequaat worden aangepakt om escalatie te voorkomen. Dit vereist een intensieve samenwerking met en tussen alle beleidsvelden en instanties waar de problemen spelen en /of bekend zijn (de zogenaamde 'vindplaatsen'). Uitgangspunt daarbij is: 'Eén plan, één coach en één budget'.
- Er mogen geen lange wachttijden bestaan voor de schuldhulpverlening. Concreet wordt in de gemeentelijke verordening vastgelegd dat iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kan en dat er vervolgens zo snel mogelijk wordt gewerkt aan een oplossing, o.a. om te voorkomen dat schulden zich verder opstapelen.

- Overgang van armoede van ouders op kinderen moet worden voorkomen. Daarom is extra aandacht nodig voor (gezinnen met) kinderen die langdurig een uitkering ontvangen. Het mag niet zo zijn dat kinderen daardoor hun talenten niet kunnen ontwikkelen of zich niet kunnen ontspannen.
- Lokaal wordt bezien of de mogelijkheid bestaat een fonds op te richten, al dan niet beperkt tot het terrein van sport en/of cultuur, waarin overheid en ondernemers en particulieren geld storten, waarop de minima aanspraak kunnen maken.
- Inschakelen van de 'eigen kracht' van betrokkene(n) en zijn/haar directe omgeving.
- Armoedepact van de gemeente met alle vindplaatsen: woningcorporaties, voedselbank, hulpverleningsorganisaties, zorginstellingen, jeugdzorg, onderwijs, etc.
- Convenant met woningcorporaties en energie- en waterbedrijven om in principe niet over te gaan tot uitzettingen respectievelijk afsluiting van energie/water.
- Samenwerken met scholen voor voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs om te voorkomen dat iemand zonder startkwalificatie de school verlaat.
- Inschakelen diaconieën via bijvoorbeeld het diaconaal platform om te kijken wat zij gezamenlijk kunnen bijdragen.
- Waardevolle initiatieven van diaconieën en andere vrijwillige organisaties moeten financieel ondersteund worden via co-financiering. Veel nuttige initiatieven zoals SchuldHulpMaatjes zijn dan mogelijk.
- Zorg voor voldoende gelegenheid voor standhouders/kraampjes, kleine ondernemingen van waaruit mensen een eigen handeltje kunnen beginnen. Maak dit ook in woonwijken mogelijk. Ambulante handel in tijden van crisis biedt mogelijkheden.
- De gemeente maakt beleid voor bedrijf aan huis, o.a. in bestemmingsplannen.
- De gemeente bevordert een snelle internetverbinding (ook in de buitengebieden). Dat is vooral belangrijk voor telewerkers en bedrijfjes aan huis.

2.3 Onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk voor hun kinderen. We vinden het belangrijk dat ouders moeten kunnen blijven kiezen voor een school die in het verlengde ligt van de opvoeding thuis.

De school is een belangrijke gespreks- en samenwerkingspartner van de gemeente, bijvoorbeeld bij passend onderwijs, jeugdzorg, leerplicht, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Ook heeft de school een belangrijke rol in het versterken van de kracht van de samenleving, door de rol die ze heeft als het gaat om burgerschapsvorming en sociale integratie.

Voorkomen moet worden dat kinderen met problemen uit hun omgeving geplaatst worden (uit het gezin en/of uit de klas). Juist de omgeving van het kind (ouders en docenten) moet ondersteund worden (o.a. door professionals).

We moeten wel constateren dat er steeds meer taken op de school afkomen. Die ontwikkeling vraagt om zorgvuldige afwegingen, ook van de lokale overheid. Het vraagt ook om voldoende ondersteuning van de onderwijsprofessionals om die taken goed te kunnen uitvoeren.

Passend onderwijs en jeugdbeleid

De gemeente en het onderwijs raken elkaar op een aantal vlakken bij de veranderingen in het passend onderwijs en de jeugdzorg. Er ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een samenhangende onderwijs-, ondersteunings- en hulpstructuur voor jongeren (waaronder passend onderwijs). Juist in deze tijden met krimpende budgetten is het belangrijk om geen dingen “dubbelop” te doen. Samen kan er aan gewerkt worden om het beroep op zwaardere en duurdere jeugdzorg en extra doorverwijzingen naar het speciaal onderwijs te voorkomen. Dat betekent een duidelijke visie op het gemeentelijk zorgnetwerk en de plek/rol van de scholen daarin. Daarbij willen wij een aanpak waarbij het gezin centraal staat. Alleen als we het gezin en de omgeving erbij betrekken en zoveel mogelijk verantwoordelijkheid laten nemen, kan een goede oplossing worden gevonden.

De kennis die er bij RMC's is over spijbelaars/voortijdige schoolverlaters moet gebruikt worden in het jeugdbeleid. Verzuim en voortijdig schoolverlaten is bijna altijd een teken dat het niet goed gaat met jongeren. Zo kun je als gemeente gericht beleid ontwikkelen voor jongeren die dat echt nodig hebben.

Kleine scholen

In 2013 is een rapport van de Onderwijsraad verschenen. Daarin wordt gepleit voor het opheffen van scholen die minder dan honderd leerlingen hebben. Gelet op de prognosecijfers van het CBS is er de komende jaren sprake van een daling van het aantal leerlingen. Deze daling heeft grote gevolgen voor het primair- en voortgezet onderwijs. Scholen met weinig leerlingen zijn kwetsbaarder: bekostiging van onderwijs, huisvesting en leerlingenvervoer kunnen een probleem opleveren, omdat zowel schoolbesturen als gemeenten over minder financiële middelen beschikken. De opvang van zorgleerlingen stelt hoge eisen aan het beperkte personeelsbestand.

Uiteraard sluit ook de ChristenUnie haar ogen niet voor de teruglopende leerlingaantallen. Maar scholen verdienen het om bij dit soort verregaande besluiten breder beoordeeld te worden dan alleen maar op basis van het aantal leerlingen. De ChristenUnie pleit daarom voor maatwerk, zodat de keuzevrijheid van ouders behouden blijft, de kwaliteit van scholen gegarandeerd kan worden en de rol van de school in de leefgemeenschap van de kleine kernen wordt gewaardeerd. Samenwerking tussen gemeenten, scholen en verwante voorzieningen (zoals kinderopvang, zorg, buurtcentra) is essentieel.

Kinderopvang

De ChristenUnie zet zich in voor goed toezicht op kinderopvanginstellingen door de GGD. De overheid wil ook ruimte blijven bieden aan en hindernissen wegnemen voor identiteitsgebonden kinderopvang in de volle breedte, zodat ouders opvang kunnen kiezen in het verlengde van de opvoeding thuis.

Voorschoolse educatie

De ChristenUnie is van mening dat ook de keuze voor voor- en voerschoolse educatie (VVE) valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders. Ouders moeten de vrijheid én mogelijkheid hebben te kiezen voor een vorm van educatie die aansluit bij hun levensvisie. De gemeente kan in dat kader stimuleren dat er een voldoende divers aanbod is. In het geval van achterstanden kan het wel een belangrijk middel zijn om deze achterstanden tijdig in te lopen. In dit kader is het belangrijk dat de jeugdgezondheidszorg zorgt voor een screening in de voerschoolse periode.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Concrete voorstellen

- Stimuleer dat de scholen zelf steeds meer verantwoordelijkheid krijgen in het bepalen en vormgeven van beleid. Minder bemoeienis vanuit de overheid en meer keuzevrijheid van scholen die wordt ingegeven door het werken vanuit professionaliteit.
- Waar mogelijk wordt een pluriform onderwijsaanbod in de gemeente gestimuleerd.
- Het huisvestingsbeleid van scholen van gemeenten wordt hierop afgestemd.
- Bij onderwijshuisvesting moet aandacht zijn voor het binnenklimaat van scholen, de speelruimte in en rond de school, de duurzaamheid van de gebouwen, de fysieke plek en sociale rol van de school(gebouwen) in de wijk.
- De huidige vergoeding voor het leerlingenvervoer van kinderen naar scholen naar speciaal (basis) onderwijs wordt gehandhaafd.
- Er vindt actieve handhaving van de leerplicht en andere vormen van verzuim plaats, zodat kinderen optimaal gebruik maken van de mogelijkheden.
- Stimuleer een goed, divers aanbod aan voor- en voerschoolse educatie (VVE). Wij willen kinderen een goede kans geven door eventuele achterstanden in te halen.
- Stimuleer dat de samenwerking tussen scholen en andere instanties die betrokken zijn bij de zorg voor jongeren (CJG, Jeugdzorg) zoveel mogelijk vanuit één locatie werken. De drempel om advies/hulp te vragen wordt daardoor vaak lager. Stimuleer daarbij een integrale gezinsaanpak.
- Analfabetisme en laaggeletterdheid zijn een vaak onderschat probleem in onze samenleving. De gemeente moet beleid blijven voeren om mensen te (laten) helpen bij het leren lezen en schrijven. Dit kan veel ander leed zoals armoede en sociale uitsluiting voorkomen.

2.4 Cultuur, sport en recreatie

Waar staat de ChristenUnie voor?

Sport, cultuur en recreatie dragen bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning en bieden de mogelijkheid om op zinvolle wijze individueel of gezamenlijk vrije tijd te besteden. Daarnaast hebben sport, cultuur en recreatie positieve sociale, maatschappelijke en gezondheidseffecten. Ze zijn heel belangrijk bij het vasthouden en bevorderen van gemeenschapszin en onderlinge betrokkenheid in de samenleving. Ook heeft cultuur een belangrijke rol bij kennis- en waardeoverdracht.

Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie omvat primair stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven, het zekerstellen en verbreden van de toegankelijkheid en een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid.

De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op de topsport en geprofessionaliseerde instellingen. Topsport ondersteunen wij vanuit de gemeente niet met financiën, maar wel op andere manieren, want topsport is een goede stimulans voor jongeren om te gaan of te blijven sporten. Breedtesport heeft topsport nodig en andersom.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Monumentenbeleid en musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Eventueel wordt hiervoor ondersteuning gegeven aan musea en archieven. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Veelal wordt museaal werk door vrijwilligers gedragen. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen. Toegang tot informatie (ook digitaal) is van belang voor inwoners. Bibliotheekvoorzieningen staan echter meer en meer onder druk. Sluiting van buurt/dorpsvestigingen moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Multifunctioneel en innovatief denken kan ook hier de oplossing zijn. Samenwerking met scholen verdient aandacht. Huisvestingskosten kunnen soms naar beneden door een bibliotheek in een ander gemeentelijk gebouw te vestigen (bijvoorbeeld een buurthuis).

Er kunnen ook creatieve, alternatieve haal- en brengsystemen worden ontwikkeld ter versterking of vervanging van het huidige bibliotheekwerk. De mogelijkheden van inzet van vrijwilligers kunnen worden onderzocht.

Gebouwen en sportvelden

De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt getracht alle verenigingen op een passende en eerlijke maar ook financieel gedegen wijze te bedienen.

Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te

benutten en samenwerking te versterken. Soms is er een goede samenwerking met recreatieondernemers mogelijk.

De ChristenUnie wil ook stimuleren dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten. Verduurzamen van gebouwen is het devies. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.

Sportstimulering

Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, gehandicapten en mogelijk andere doelgroepen is een speerpunt. Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking en/of hardlooproutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken

Concrete voorstellen

- Sluiting van buurt/dorpsbibliotheken moet zoveel mogelijk worden voorkomen.
- In het doelgroepenbeleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken (bijvoorbeeld jeugdsportfonds en participatiefonds).
- Bij het gebruik van sportvoorzieningen wordt de inzet van medewerkers van de gemeente op zondag tot een minimum beperkt. Hierin toont de gemeente zich een goede werkgever, die haar personeel zoveel mogelijk rust op zondag gunt.

3.0 DUURZAAM WERKEN, WONEN, LEVEN

3.1 Economie en landbouw

Waar staat de ChristenUnie voor?

Economie

Nederland zit in een stevige recessie. Veel ondernemers zitten in zwaar weer en het aantal faillissementen stijgt sterk. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De ChristenUnie zet zich daarom in voor meer ruimte, minder regels en meer kansen voor ondernemers, vooral in het midden- en kleinbedrijf (MKB). Naast afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid biedt de crisis ook kansen om tot een meer duurzame economie te komen. We moeten van consumeren naar consuminderen, van 'meer' naar 'genoeg', van kwantiteit naar kwaliteit.

Elke gemeente mag sinds kort zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een verdere stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. Bovendien zien we door de toename van koopzondagen dat veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen. De ChristenUnie is daarom tegen de instelling van koopzondagen in de gemeente Nunspeet.

Landbouw en veeteelt

De ChristenUnie heeft hart voor boeren. Het zijn hardwerkende ondernemers die zorgen voor de productie van gezond en goed voedsel. De ChristenUnie biedt daarom ruimte aan boeren en zet daarbij in op een sterke, duurzame en innovatieve land- en tuinbouw. De ChristenUnie weet dat gezonde gezinsbedrijven hierin een centrale rol spelen en wil hen zo veel mogelijk de ruimte geven. Hoewel vooral de wereldmarkt, de maatregelen uit Brussel, nationaal en provinciaal beleid invloed hebben op de landbouw, kan de gemeente ook haar steentje bijdragen, door ruimte te scheppen als het gaat om ruimtelijke ordening en de toepassing van milieuwetgeving.

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. De agrarische sector geeft vorm aan het landschap en is belangrijk voor het beheer daarvan, maar vormt soms ook een bedreiging voor diezelfde leefomgeving. De gemeente kan bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving. De landbouw is op veel plaatsen essentieel als drager van het buitengebied.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Economie

- De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met haar partners investeringen in zaken als onderwijshuisvesting, aanleg van fietspaden, verkeersveiligheid en dergelijke naar voren haalt, om samen de crisis te bestrijden.
- Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen heeft prioriteit.
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn.
- Alle inzet is gericht op het aantrekken van toekomstgerichte werkgelegenheid.

- Niets is voor het midden- en kleinbedrijf zo hinderlijk als een opgebroken straat. De gemeente zorgt ervoor dat eventuele overlast zo kort mogelijk is en dat werkzaamheden aan riolering en andere leidingen zoveel mogelijk gecombineerd worden.
- Door middel van duurzaamheidsleningen, waardoor particuliere huiseigenaren, verenigingen en stichtingen tegen gunstige voorwaarden kunnen lenen om te investeren in het energiezuiniger maken van gebouwen en woningen, wordt de lokale werkgelegenheid gestimuleerd én wordt geïnvesteerd in duurzaamheid. De besparingen die voortvloeien uit duurzaamheidsinvesteringen kunnen weer worden teruggestort in het fonds voor nieuwe investeringen.
- De ChristenUnie wil een deel van de Nuongelden inzetten voor een revolverend fonds van waaruit een economische impuls kan worden gegeven.

Bedrijventerreinen

- De economie is in toenemende mate een economie van MKB-bedrijven, maar ook van eenmansbedrijven en ZZP'ers (Zelfstandigen Zonder Personeel). Dat zijn mensen die vanuit huis economische activiteiten ondernemen. Deze groep heeft vaak geen behoefte aan bedrijfsterreinen maar aan mogelijkheden om zich te vestigen in woonwijken, tijdelijke huisvesting, zeer goedkope huisvesting, korte huurtermijnen etc. Ook is er behoefte aan bedrijfsverzamelgebouwen met gezamenlijke faciliteiten, zoals receptie, telefooncentrale, internet, kopieerfaciliteiten etc.
- Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen wordt gelet op het combineren van bedrijvigheid en andere functies, zoals wonen en groen.
- Ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen wordt ontmoedigd.
- Herontwikkeling van (verouderde) bedrijventerreinen gaat voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.
- De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op een bedrijventerrein, bijvoorbeeld door het instellen van een zgn. ondernemersfonds/parkmanagement om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.
- Bedrijventerreinen hebben goede faciliteiten (breedbandinternet, parkmanagement, gezamenlijke parkeeroplossingen).
- Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal.

Bloeiende centra

- Er wordt tijdig ingespeeld op krimpende detailhandel. Langdurige leegstand wordt niet afgewacht.
- Het wonen in leegstaande woningen boven winkels wordt gestimuleerd.
- Zo nodig worden winkelbestemmingen gewijzigd in woonbestemmingen.
- Er worden in principe geen nieuwe winkelcentra meer gebouwd.
- De ChristenUnie is tegen het vestigen van winkelcentra in het buitengebied ('weidewinkels' / outletcentra), om een levensvatbare middenstand overeind te houden.
- De zondagsopenstelling van winkels wordt zoveel mogelijk tegengegaan (inclusief avondopenstelling van supermarkten op zondag).
- In kleine kernen worden functies zoveel mogelijk gecombineerd (detailhandel, bibliotheek, bank etc.);

Recreatie en toerisme

- Samen met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie vanwege het gunstige effect op de middenstand wordt gestimuleerd.
- Aan de randen van het dorp komt voldoende uitloopgebied met een recreatieve functie, waardoor dorp en land elkaar kunnen versterken.
- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op de aanleg van een fietspadennetwerk en de aanleg van (onverharde) wandelpaden.

Agrarische sector

- Bij een visie op het buitengebied is het noodzakelijk dat er duidelijkheid komt over het toekomstperspectief van de agrarische sector, waarbij alle belangen in het buitengebied tegen elkaar worden afgewogen.
- Door bedrijfsbeëindiging zal het aantal bedrijven afnemen, maar de vrijkomende grond zal in zijn algemeenheid aan bedrijven in de omgeving worden toegevoegd. In bestemmingsplannen zal hierop moeten worden geanticipeerd in die zin dat:
 - nieuwe bestemmingen voor vrijkomende bedrijfswoningen en bedrijfsgebouwen zullen moeten worden gezocht;
 - vergrote bedrijven zo nodig ruimte zullen moeten krijgen om hun bedrijfsgebouwen aan het vergrote areaal landbouwgrond aan te passen.
- Landbouwbedrijven krijgen ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme, biovergisting etc., voor zover deze niet ten koste gaan van de kwaliteit van het buitengebied.
- Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door schaalvergroting als deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap.
- Gemeenten in een regio kunnen gezamenlijk faciliteren dat er een prominente plek komt voor de verkoop van regionale landbouwproducten.
- De agrarische ondernemer is vaak ook landschapsbeheerder en ontvangt hiervoor een passende vergoeding.

3.2 Goed wonen en werken

Waar staat de ChristenUnie voor?

De woningmarkt heeft het moeilijk: de bouw stagneert, het is moeilijker om een huis te kopen, te verkopen of te huren. De Christenunie heeft landelijk de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld bij het op gang brengen van de noodzakelijke hervorming van de woningmarkt. Ook lokaal doet de ChristenUnie er alles aan om de woningmarkt te stimuleren, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende (geschikte) huurwoningen zijn en er ruimte is voor nieuwbouw. De veranderingen in o.a. de ouderenzorg vragen om een woningaanbod dat daarbij past.

Het ruimtelijk beleid moet mede ten dienste staan van de opdracht aan de mensen om als rentmeester de aarde op een verantwoorde wijze te ontwikkelen en te beheren. Industrie, landbouw en natuur strijden om een plekje op de Nederlandse kaart, want ruimte is een schaars goed. Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie zet zich in voor:

- Ruimte voor innovatief, vraaggericht en duurzaam wonen (o.a. levensloopbestendige woningen, gezamenlijke wooninitiatieven, bouwen in eigen beheer door particulieren).
- Bevorderen van duurzaam en energieneutraal bouwen en wonen.
- Herstructurering en clustering van bedrijventerreinen en hergebruik van leegstaande gebouwen.
- Toekomstbestendig waterbeheer.

Wonen

Het huisvestingsbeleid van de gemeente moet aansluiten bij de vraag en ontwikkelingen, bijvoorbeeld als het gaat om wonen en zorg. In een gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Inwoners worden betrokken bij het opstellen van deze visie. Daarbij wordt ook samenwerking gezocht met de corporaties om het uitgezette woonbeleid loyaal uit te voeren. De ChristenUnie maakt werk van levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). De starterslening is een goed instrument om (door)starters op de woningmarkt net dat zetje te geven wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt. Daarnaast worden zo mogelijk afspraken gemaakt over de verduurzaming van de woningvoorraad. De ChristenUnie streeft naar klimaatneutrale woningen en woningen die energie 'produceren'. Ook streeft ze naar de toepassing van duurzame materialen, die op verantwoorde wijze geproduceerd en kwalitatief hoogwaardig zijn. Er wordt regionaal samengewerkt tussen gemeenten als het gaat om wachtlijstbeheer en nieuwbouw.

Woningbehoefte

De ChristenUnie wil dat de gemeente periodiek een onderzoek doet naar de woningbehoefte. Dit onderzoek wordt in relatie gebracht met de bestaande behoefte en het

aanbod. Aan de hand van de uitkomsten wordt de zogenaamde Woonvisie geactualiseerd. Als één en ander in strijd is met het beschikbare wooncontingent van de provincie Gelderland, dan zal de CU er met kracht voor pleiten om dit positief bij te laten stellen. Dit om te voorkomen dat mensen noodgedwongen wegtrekken. De plannen met Molenbeek dienen bijgesteld te worden naar de realiteit van 2014-2018.

Veilige woningen

De ChristenUnie pleit voor een plan van aanpak om woningen in Nunspeet veiliger te maken voor senioren. Dit ter voorkoming van ongelukken, waardoor de zorgkosten hoog zijn. Om de zorgkosten te verlagen moeten er maatregelen genomen worden en voorzieningen getroffen worden. Bij de opzet en de uitwerking van het plan van aanpak zijn de volgende partijen betrokken: zorgverzekering, zorgaanbieders, woningaanbieders, aannemers en bouwmarkten.

Woningcorporaties

Woningcorporaties spelen een belangrijke rol in de voorziening van goede sociale huurwoningen en de leefbaarheid van wijken. Volgens het regeerakkoord komen de corporaties onder directe aansturing van gemeenten. De ChristenUnie geeft woningcorporaties de ruimte om innovatief, vraaggericht en toekomstvast te kunnen bouwen, maar biedt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. De gemeente maakt hierover concrete afspraken met de corporaties.

Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie juicht de 'sociale koop' toe. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer kunnen terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen dichten.

Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners. Het ontstaan van 'Verenigingen van Wijkeigenaren' is in dat kader een mooi model.

Kantoren en bedrijventerreinen

Voor verouderde bedrijventerreinen wordt gekeken naar verantwoorde revitalisering en herstructurering. Ruimte moet efficiënt worden benut. De gemeente heeft vooral een rol in de wijziging van bestemmingsplannen. Burgers worden betrokken bij het (tijdelijk) alternatieve gebruik van braakliggende gronden (volkstuinten, inzaaien met bijenvriendelijk bloemenmengsel).

Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook de gemeente raakt. Door de toename van versteende gebieden (woonwijken, parkeer- en bedrijventerreinen) en de verwachte toename van hemelwater dient de gemeente te zorgen voor een degelijk basisrioleringsplan waarin aandacht wordt geschonken aan de trits 'vasthouden, bergen en afvoeren'. Scheiding van hemelwaterafvoer en riolering zal leiden tot een beperking van de vuil water overstorten. Goede samenwerking met waterschappen en verantwoorde bodemsanering is belangrijk.

Samenwerking met de agrarische sector

De ChristenUnie wil de verrommeling van het buitengebied tegengaan. De ChristenUnie pleit daarom voor landschapsontwikkelingsplannen en landschapsfondsen. Landschapsfondsen kunnen de uitvoering van plannen financieel ondersteunen. Het fonds wordt gevuld met bijdragen van bewoners, bedrijven en overheden.

Samenwerking tussen provincie, gemeente, agrarische sector, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, land- en tuinbouworganisaties wordt gestimuleerd.

Concrete voorstellen

- De gemeente voert integraal woningmarktbeleid door middel van een woonvisie.
- Burgers krijgen inspraak bij beleidsvorming.
- De komende tijd wordt er ingezet op levensloopbestendige wijken en woningen.
- Voor (door)starters is er een starterslening.
- Woningen worden duurzaam gebouwd en er wordt ingezet op verduurzaming van bestaande woningen.
- Er is een goede samenwerking met woningcorporaties als het gaat om goede sociale huurwoningen, leefbaarheid in wijken en sociale koop.
- Zo mogelijk worden leegstaande gebouwen getransformeerd naar nieuwe bestemmingen.

3.3 Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is essentieel om samen te kunnen leven en werken. Mobiliteit is bewegingsvrijheid, maar de ChristenUnie wil dat de groeiende mobiliteit niet teveel ten koste gaat van onze leefomgeving. We kiezen daarom voor verduurzaming van de mobiliteit, het vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten: auto, openbaar vervoer en fiets. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) voor een goed niveau van infrastructuur, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen. Niet alleen de overheid maar ook de burgers hebben een grote verantwoordelijkheid om bewust met mobiliteit om te gaan.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Fiets

De fiets vormt een uitermate belangrijk vervoermiddel voor de korteafstandsmobiliteit.

Fietsen is goedkoop, gezond en vrijwel niet milieubelastend.

De jeugd onder de zestien jaar is er zonder meer op aangewezen en voor schoolbezoek is er dan ook vaak sprake van grote fietsstromen. Ook voor woon-werkverkeer op korte afstand wordt veel gebruikgemaakt van de fiets. Nu fietsen met (elektrische) trapondersteuning in een snel tempo de markt veroveren, zijn er veel mensen die de fiets opnieuw ontdekt hebben. Een apart fiets(route)beleid is daarom nodig.

Voetgangers

- Binnen de bebouwde kom is op doorstromingswegen steeds sprake van een trottoir en voldoende veilige oversteekplaatsen.
- Verhoogd liggende trottoirs zijn voorzien van op- en afritbanden voor rolstoelen, kinderwagens, rollators e.d.
- In woonwijken worden bij voorkeur 30 kilometerzones aangelegd.

Openbaar vervoer

In de meeste gevallen is de gemeente niet verantwoordelijk voor het openbaar vervoer (OV). Toch moeten de mogelijkheden om invloed uit te oefenen niet worden onderschat. De gemeente stelt zich proactief op richting die overheden die verantwoordelijk zijn voor het openbaar vervoer. Hierbij gaat het ook over het railvervoer.

De gemeente is een directe medespeler als het om het faciliteren van de openbaar vervoersfaciliteiten gaat:

- De bereikbaarheid van openbare voorzieningen, zoals ziekenhuizen, zorgcentra en scholen wordt bevorderd.
- Het openbaar vervoer wordt gepromoot: bijvoorbeeld door informatie op plattegronden, in gidsen, op de site van de gemeente etc.
- Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, Wmo vervoer etc.).
- De veiligheid in het openbaar vervoer (en bij haltes/stations) heeft veel prioriteit.
- Bij OV-opstappunten zijn voldoende parkeerplaatsen en bewaakte fietsenstallingen.

Concrete voorstellen

- Fietsroutes binnen de gemeente worden zo veel mogelijk van het overige verkeer gescheiden.
- Realiseer vrij liggende fietspaden en zogeheten fietsstraten waar de auto 'te gast' is.

- In de centra, bij de stations en bushaltes en bij 'attractiepunten' zijn voldoende mogelijkheden voor om de fiets te stallen, bij voorkeur in de vorm van bewaakte stallingen.
- Er komt een witte-fietsen-plan voor de gemeente Nunspeet.
- De ChristenUnie bevordert de aanwezigheid van oplaadpunten voor elektrische fietsen.
- De gemeente kan horeca het predicaat 'fietscafé' geven.
- Bij nieuwbouwwijken en herstructureringen wordt gezorgd voor een goede infrastructuur voor fietsen, zodat het fietsen wordt bevorderd en automobilititeit wordt teruggedrongen.
- Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Deze worden zoveel mogelijk verwijderd.
- De gemeente beschikt over een verkeersveiligheidsplan met concrete uitwerkingen.
- Snel en langzaam verkeer wordt gescheiden.
- Landbouwverkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer.
- Grotere vrachtwagens worden bij voorkeur geweerd uit het centrum.
- De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Hierop wordt niet zodanig bezuinigd dat het de verkeersveiligheid raakt.
- De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen.
- De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel (www.verkeersveiligheidslabel.nl)
- Overtreding van de verkeersregels binnen de bebouwde kom wordt stevig aangepakt, door de politie of door bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's).

3.4 Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij geloven dat we de aarde hebben gekregen en dat we er zuinig op moeten zijn. Daar varen we allemaal wel bij, net als toekomstige generaties. Steeds meer burgers zijn zelf heel actief bezig met het werken aan een beter milieu. Mensen wekken duurzame energie op en scheiden hun huisvuil. Wij willen dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt en stimuleert. Ondertussen heeft de gemeente ook de taak om zelf ambities te hebben om te werken aan een beter milieu.

Van afval naar grondstof

Iedere dag produceren we afval. In dat afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Beter kunnen we afval zien als grondstof. We moeten naar een circulaire economie. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik en kan de afvalstoffenheffing naar beneden.

Energieke gemeente

Het wordt steeds eenvoudiger om zelf energie op te wekken. Als steeds meer mensen zonne-energie gaan opwekken, neemt het gebruik van fossiele brandstof af. De gemeente stimuleert mensen om zelf zonnecellen te plaatsen.

De gemeente doet alles om zelf zo min mogelijk energie te gebruiken en zoveel mogelijk energie op te wekken. Denk aan duurzame straatverlichting, elektrische auto's, zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen etc.

Onze gemeente

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker. De wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Klimaat en energie

- We zetten in op een energietransitie: van fossiele naar duurzame brandstoffen, zoals zonne-energie.
- Duurzaamheid pakt de ChristenUnie integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen.
- In de verkeers- en vervoersplannen wordt CO₂-emissiereductie integraal opgenomen. Daarbij wordt aandacht besteed aan alternatieven voor de auto, het stimuleren van het gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer.
- De ChristenUnie stimuleert initiatieven van woningeigenaren, dorpen/buurtten en andere verenigingen/stichtingen ten aanzien van de aanschaf van energiebesparende producten. Hierbij valt te denken aan zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen, isolatie, windenergie of groene daken, bijvoorbeeld door duurzaamheidsleningen.
- Er is sprake van uniforme en actuele energievoorschriften in de te verstrekken milieuvergunningen en een adequaat handhavingsbeleid.
- Samen met LTO of regionale of lokale agrarische organisaties wordt onderzocht op welke wijze agrarische ondernemers kunnen bijdragen aan een beter klimaat door de vermindering van uitstoot broeikasgassen, CO₂-reductie of gebruik, duurzame energiebronnen etc.
- Energiebesparing door winkels wordt gestimuleerd.

- Er wordt voorkomen dat de afvoer van regenwater via het riool gaat, ook bij bestaande woningen. Zo mogelijk wordt een gescheiden systeem aangelegd. Voldoende ruimte voor het bergen van water bij hevige neerslag is van groot belang om wateroverlast te voorkomen.
- Er komen meer oplaadpunten voor elektrische auto's.
- De productie en verkoop van streekproducten wordt gestimuleerd.
- Duurzaamheidscorporaties van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd.

Afvalinzameling

De gemeente wijst voldoende hondenuitlaatzones aan en stelt voldoende vuilnisbakken ter beschikking voor het uitlaten van honden. Zwerfvuil en de hondenpoepvervuiling worden aangepakt door mensen daadwerkelijk te beboeten bij overtredingen.

Tevens wordt de overlast van paardenpoepvervuiling aan de orde gesteld.

Stimuleren

- Educatie en voorlichting aan kinderen (en hun ouders) over het belang van natuur en landbouw is belangrijk. Er wordt gewerkt aan bewustwording van milieugedrag bij kinderen, volwassenen en ondernemers.
- Bij het geven van voorlichting op basis- en middelbare scholen kunnen vrijwilligers worden ingezet. Ook speciale activiteiten zoals de Nationale Boomfeestdag kunnen in samenwerking met bijvoorbeeld scholen worden georganiseerd (zie [ivn.nl](http://www.afvalonline.nl)).
- Er wordt meegedaan aan landelijke dagen rond afval, zwerfvuil, compost etc. (Nederland Schoon, Opzoomeren, Duurzaamheidsweek e.d.) (<http://www.afvalonline.nl/agenda>).
- Burgers ontvangen subsidie om bij reconstructies van tuinen infiltratiekragen in de grond te plaatsen. Hiermee wordt het hemelwater, daar waar het valt, vastgehouden en langzaam in de bodem opgenomen.

Het goede voorbeeld geven

- De eigen gemeentelijke organisatie wordt doorgelicht op energiezuinigheid.
- Bij bestaande gemeentelijke gebouwen streeft de gemeente naar een minimale energiebesparing van 2% per jaar en 40% opwekking en/of inkoop van duurzame energie.
- De leveringscontracten met energiebedrijven zijn gebaseerd op 100% duurzame energie.
- Mogelijkheden om het stroomverbruik lokaal op te wekken worden gebruikt.
- Bij verlichting in de openbare ruimte worden moderne technieken toegepast (o.a. LED-verlichting). Door het gebruik van LED-verlichting kan er 30 tot 40% energie bespaard worden.
- De ChristenUnie gaat voor een zuiniger en schoner eigen wagenpark (toepassen van roetfilters en/of gebruik van alternatieve brandstoffen).
- Het afschaffen van de kapvergunning voor niet-monumentale bomen is wenselijk voor inwoners en bedrijven. De gemeente werkt daarbij met een lijst van beschermde/monumentale bomen. Een herplantplicht is daarbij belangrijk.
- Goede regels vragen om goede handhaving, zoals de milieuregels. De gemeente zoekt daarbij stevige samenwerking en afstemming met provincie, waterschap en justitie.